

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Bc. Kryštofem Hornem v právní věci

žalobce: **P. U.**
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Luborem Tichým
sídlem Štěpánská 640/15, Praha 1

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 11, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 1. 2021, č. j. 044512/2020/KUSK,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného označeného v záhlaví (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný dle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítl žalobcovo odvolání a v celém rozsahu potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Říčany (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 19. 2. 2020, č. j. 34542/2020-MURI/OPE/1124 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byl žalobce shledán vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění zákona 285/2018 Sb. (dále jen „zákon o silničním provozu“), neboť „dne 16. 1. 2019 ve 14:50 hod. jako řidič motorového vozidla tov. zn. Š. O., rz. X, v Říčanech, na ul. Mánesova, při výjezdu z parkoviště Základní a mateřské školy Magic Hill [dále jen „Magic Hill“] nerespektoval svislé dopravní značení C3a – „příkazný směr jízdy vpravo“ a odbočil vlevo, kde následně zastavil a stál naproti výjezdu z parkoviště [Magic Hill], v místě,

kde je zastavení a stání zakázáno svislou dopravní značkou B28 – „zákaz zastavení“. Za uvedené jednání byla žalobci uložena povinnost zaplatit pokutu ve výši 1 500 Kč a podle ustanovení § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) ve spojení s § 79 odst. 5 správního řádu a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., kterou se stanoví paušální částka nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů povinnost náhrady nákladů řízení ve výši 1 000 Kč.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

2. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Jde tedy o žalobu projednatelnou.
3. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal.

Podstatný obsah správního spisu

4. Ze správního spisu soud zjistil, že Městská policie Říčany oznámila správnímu orgánu I. stupně přestupek žalobce, ke kterému mělo dne **16. 1. 2019** dojít tím, že při výjezdu z parkoviště Magic Hill nerespektoval dopravní značení prikazující směr jízdy vpravo. K oznámení přiložila fotodokumentaci a mapový zákres dopravních značek a pohybu žalobcova vozidla v lokalitě (příjezd Nerudovou ulicí na parkoviště Magic Hill, odbočení vlevo do Mánesovy ulice a parkování vozidla).
5. Správní orgán I. stupně žalobci oznámil zahájení přestupkového řízení ve věci stání v místě, kde je stání zakázáno svislou dopravní značkou „zákaz zastavení“ sdělením ze dne 11. 2. 2019, které bylo vypraveno 12. 2. 2019 (na doručence je zjevným omylem vyznačen rok 2018) a žalobci doručeno dne **22. 2. 2019**.
6. Dne 27. 3. 2019 se konalo ústní jednání, při kterém žalobce potvrdil pohyb a zastavení vozidla, jak je zaznamenán v mapce a popsán výše. Na svou obranu však uvedl, že při takovém pohybu neminul žádnou značku zákazu zastavení, neboť ve směru jeho jízdy nebyla umístěna. Uvedl rovněž, že není zřejmý zákonem chráněný zájem společnosti, který by žalobci znemožňoval zastavit v místě, kde zastavil. Uvedl rovněž, že příkazaného směru jízdy vpravo si při odbočování vlevo nevšiml, neboť značka je umístěna čelem k fasádě Magic Hill a není vidět. Úsek mezi Nerudovou a Sokolskou ulicí je obousměrný, při výjezdu z parkoviště Magic Hill je tedy nutno sledovat provoz zleva, značka je umístěna vpravo. Žalobce uvedl, že ke škole Magic Hill jezdí velmi často, je mu známa dopravní situace a vždy, když je vynucován zákaz zastavení, dochází k zácpám a neprůjezdnosti okolních ulic. K tomu předložil videozáznam takové situace.
7. Dne 1. 4. 2019 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí č. j. 90020/2019-MURI/OPE/1124, kterým žalobce uznal vinným ze spácháním přestupku shodné právní kvalifikace, jako je uvedena výše, neboť *„dne 16. 1. 2019 ve 14:50 hod. jako řidič motorového vozidla tov. zn. Š. O., rz. X, v Říčanech, na ul. Mánesova zastavil a stál naproti výjezdu z parkoviště [Magic Hill], v místě, kde je zastavení a stání zakázáno svislou dopravní značkou B28 – „zákaz zastavení“.* Toto rozhodnutí bylo vypraveno dne **2. 4. 2019** a žalobci doručeno dne 9. 4. 2019. Na základě odvolání žalobce žalovaný vydal dne 18. 11. 2019 rozhodnutí č. j. 056743/2019/KUSK-LPŽPŘ/KLU, které bylo žalobci doručeno **2. 12.**

2019 a kterým žalovaný uvedeně rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil a věc mu vrátil k novému projednání, neboť žalobce byl uznán vinným toliko za porušení zákazu zastavení a nezabýval se viditelností dopravní značky prikazující směr jízdy vpravo.

8. Dne 17. 2. 2020 správní orgán I. stupně vyslechl svědka R. F., strážníka Městské policie Říčany. Ten uvedl, že značky jsou dobře viditelné. V úvodu protokolu o výsledku svědka, který žalobce potvrdil svým podpisem, je již upraven popis skutku tak, jako v prvostupňovém rozhodnutí, tj. zmiňuje jak výjezd z parkoviště Magic Hill v rozporu se značkou prikazující směr odbočení, tak parkování v zákazu zastavení.
9. Následně dne 19. 2. 2020 vydal správní orgán I. stupně prvostupňové rozhodnutí. To bylo vypraveno 20. 2. 2020 a žalobci doručeno dne 3. 3. 2020. Správní orgán I. stupně v něm uvedl, že žalobce porušil chráněný zájem společnosti na respektování dopravního značení [§ 4 písm. c) zákona o silničním provozu]. Povaha silničního provozu jeho účastníkům neumožňuje vést disputace ohledně významu, platnosti, opodstatněnosti té které dopravní značky. Správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že žalobce jednání, které je mu vytýkáno, spáchal v nevědomé nedbalosti.
10. Žalobce následně podal odvolání, ve kterém argumentoval podobně jako později v žalobě.
11. Žalovaný napadeným rozhodnutím, které bylo vypraveno dne 2. 2. 2021 a žalobci doručeno 12. 2. 2021 odvolání žalobce zamítl. Žalovaný předně vysvětlil, proč nepovažuje žalobcovu odpovědnost za přestupek za zaniklou z důvodů uplynutí promlčecí doby. Následně k žalobcově odvolací argumentaci uvedl, že v projednávané věci nenastaly natolik významné okolnosti, které by svým významem oslabily společenskou nebezpečnost jednání žalobce natolik, že by šlo uvažovat o nenaplnění materiální stránky přestupku. Dopravní značky jsou osazeny z určitých důvodů, které nemusejí být řidičům plně zřejmé a zjevné. Pokud má kdokoliv vůči nim výhrady, může se obrátit na správní úřad a zasadit se o jejich změnu. Brojit proti úpravě silničního provozu jejím nedodržováním je nesprávný postup. To platí i přes žalobcem uváděné důvody jeho jednání – nelze totiž upřednostňovat zájem jednotlivce na úkor společnosti. Žalobce navíc měl možnost se svým vozem zaparkovat v docházkové vzdálenosti od školy Magic Hill i jinde. V daném případě, pokud by žalobce respektoval prikázaný směr jízdy, nemohl by značku zakazující zastavení v inkriminovaném místě minout. Na základě spisového materiálu přitom žalovaný dospěl k závěru, že dopravní značka prikazující odbočení vpravo je viditelná dostatečně. Nejedná se o nijak rozlehlý či nepřehledný úsek, na výjezdu z parkoviště Magic Hill je přechod pro chodce a dopravní značka je umístěna před tímto přechodem ve směru jízdy. Zaregistrovat ji tedy žalobce mohl a měl a pokud se tak z nějakého subjektivního důvodu nestalo, nevyvíňuje ho to.

Obsah žaloby

12. Žalobce uvedl, že dne 16. 1. 2019 na parkoviště Magic Hill přijel z Nerudovy ulice vyzvednout své dvě děti, k čemuž muselo dojít ve školou stanovený čas mezi 14:40 a 15:00. Tvořila se zde však dopravní zácpa a parkoviště bylo plné. Odbočil tedy z parkoviště doleva do Mánesovy ulice, kde zaparkoval za vozidlem Městské policie po pravé straně vozovky. Věděl, že kdyby odbočil doprava, pouze by zhoršoval dopravní situaci (v danou dobu pravidelně přijede najednou cca 200 aut vyzvednout děti ze školy, což způsobuje enormní nárůst provozu) a nestihl by děti vyzvednout. Ačkoliv je úsek komunikace, kde zaparkoval, stále obousměrný, nyní již je i na základě jeho připomínek stanovena jiná místní úprava provozu, která parkování umožňuje. Žalobce tuto situaci nyní považuje za

uspokojivou, je dopravní inženýr a cítí se být erudován, aby byl schopen posoudit stav dopravní infrastruktury a způsob regulace provozu na ní.

13. Žalobce zpochybnil závěr žalovaného, že je nutné se bezpodmínečně řídit dopravním značením. Tak tomu je pouze v případě vazby nerespektování dopravního značení a následné distorze v plynulosti a bezpečnosti provozu. V jeho případě však k takové distorzi již došlo. Tu žalobce racionálně řešil, respektováním značení by k ní jen přispíval. Bezpodmínečným respektováním značení by v rozporu s § 2 písm. m) zákona o silničním provozu omezoval ostatní účastníky provozu.
14. Žalobce rovněž uvedl, že se správní orgány nezabývaly okolnostmi, které vylučují jeho odpovědnost, ani jím založeným videozáznamem dopravní zácpy v lokalitě. Žalobce zopakoval, že v době ucpání ulic je nutno šetřit smyslu a účelu zákona a pokud nelze pokračovat plynule v jízdě, pozbude dopravní značení zřejmý smysl. Uvádí-li žalovaný na str. 7 napadeného rozhodnutí, že taková situace nenastala, nedostatečně zjistil skutkový stav věci.
15. Žalobce dále uvedl, že se žalovaný nevypořádal s tvrzeným rozporem v podkladech rozhodnutí, neboť z jím založených fotografií vyplývá, že značka příkazující odbočení vpravo není při výjezdu z parkoviště Magic Hill dobře viditelná. Požadoval navíc, aby správní orgány vyžádaly správní akty, kterými správní orgán stanovil místní úpravu, neboť měl za to, že značení je v souvislosti s obousměrným provozem na ulici nelogické, matoucí a zbytečné (reliktní).
16. Žalobce zpochybňoval další argumentaci správních orgánů. Vysvětloval, že mu pracovní povinnosti neumožňují vyzvedávat děti dříve. Neměl tušení, jaká dopravní situace před školou Magic Hill panuje, a proto nevyužil možnost zaparkovat v okolí; taková možnost ostatně v okolí téměř ani není. Pozastavil se nad údajnými důvody zákazu zastavení, kterými má být poškozování opěrné zdi sokolského hřiště, přitom v okolních ulicích se při opěrné zdi normálně parkuje.
17. Uvedl, že Město Říčany je „šampionem ve vybírání pokut“ a pozastavil se nad tím, že podle jeho rozpočtu na letošní rok převýší příjmy na pokutách částku získanou z daně z příjmů fyzických osob. Dle žalobce nezbyvá než konstatovat „zrůdnost zneužívání práva“ a šikanu ze strany správního orgánu I. stupně, kterou „vyztužuje“ žalovaný.
18. Konečně žalobce namítl, že došlo k prekluzi přestupku dne 22. 2. 2020. Bez bližších podrobností pak odkazoval na údajnou manipulaci správních orgánů s datem vypravení jednotlivých rozhodnutí.
19. V závěru žaloby žalobce uvedl, že skutečným důvodem jeho žaloby není spor o nedodržování dopravního značení. Žalobce testuje, zda jsou soudy nástrojem vládnutí. Pokud v lokalitě není dopravní značení vymáháno, funguje doprava plynule. Žalobce se tedy ptá, zda je důležitější být tupou ovčí, nebo užívat vlastní úsudek a problémy v dopravě řešit tak, že naplní sledovaný cíl (vyzvednutí dětí), při čemž sice poruší příkaz či zákaz, aniž by to však mělo dopad na plynulost a bezpečnost dopravy.

Vyjádření účastníků

20. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobce při ústním jednání dne 27. 3. 2019 potvrdil, že ke škole Magic Hill často jezdí a že tedy dobře zná tamější dopravní situaci i dopravní značení. Nesouhlasí s tím, že by kvůli „vynucování zákazu zastavení“ docházelo k zácpám – naopak z důvodů obousměrného provozu se dopravní situace zhoršuje, dojde-li

k zastavení vozu na Mánesově ulici. Ostatní vozidla musí takový vůz objíždět a zhoršuje se tím i bezpečnost chodců, mezi kterými jsou zejména školní děti a rodiče. Žalobce před veřejným zájmem upřednostňuje svůj zájem osobní, přitom mu nic nebrání děti vyzvednout pěšky a zaparkovat vozidlo v docházkové vzdálenosti. Navrhl zamítnutí žaloby.

21. V replice žalobce uvedl, že cíle a zájmy společnosti jako celku nestojí nad cíli a zájmy jednotlivce. Zájmy žalobce v konkrétním případě mají přitom oporu v zákonech (poukázal při tom na zákonná ustanovení týkající se péče o nezletilé děti, povinnost školní docházky a povinnost přizpůsobit jízdu situaci v provozu na pozemních komunikacích). Dle jeho názoru žalovaný ve vyjádření k žalobě přiznává, že neprovedl posouzení, zda vyzvednutí dětí je liberačním důvodem, a přenechává to soudu, což je důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí pro absenci odůvodnění. Zaparkoval-li žalobce za vozidlem Městské policie, stav narušení dopravy a ohrožení chodců již musel v tu chvíli existovat a nebyl způsoben žalobcovým jednáním, jinak by dle žalobce šlo o dvojí metr. Žalobce zpochybnil tvrzení žalovaného, že provoz v lokalitě pouze zpomalí, neboť z předloženého důkazu (patrně videozáznamu) jasně plyne, že se zcela zastaví. Žalovaný zjevně není seznámen s dopravní situací v lokalitě. Žalobce jednal ve snaze chovat se přiměřeně dopravní situaci a nepřekážet jiným účastníkům a neblokovat jim cestu. Zjednodušeně řečeno, uvažoval takto: *„pokud už tam jet musíš, pak nikoho neohrožuj, nikoho neblokuj, rychle naber děti a vypadni z předmětného prostoru tak rychle, jak jen to jde“*. Nenarušil tím bezpečnost a plynulost provozu, naplnil smysl a účel zákona bez ohledu na jeho literu. Argument o ohrožení bezpečnosti chodců je navíc dle žalobce vyvrácen i tím, že dopravní úprava, která je předmětem tohoto sporu, byla s ohledem již popsanou dopravní situaci změněna a již není platná. Nynější úprava již dovoluje podélné stání vozidel v Mánesově ulici v opačném směru, než parkoval žalobce. Vozidla se nyní rovněž musí vyhýbat, neboť komunikace není dostatečně široká.

Ústní jednání dne 17. 9. 2021

22. Při jednání účastníci setrvali na svých procesních stanoviscích.
23. Žalobce uvedl, že chování policie překročilo únosnou mez. Dle jeho názoru měla na místě dopravní situaci řídit a nikoliv sankcionovat řidiče. Uvedl, že cíl občana má primát nad samosprávou. Slepé lpění na předpisech bez možnosti přemýšlení je nebezpečné, nebylo by např. možné se ani vyhnout sanitce vjetím na chodník. Ostatně správní soudy např. ruší pandemická opatření a veřejná moc to nerespektuje. Uvedl, že mu nezbyvá než vozit děti do školy autem. Své jednání vysvětlil tak, že nezasáhl do bezpečnosti a plynulosti provozu, respektováním značek by situaci jen zhoršoval. Jeho jednání dle nynější úpravy provozu by bylo legální. Závěrem poukázal na to, že neměl žádnou nehodu, je slušný řidič, otec a občan.
24. Žalovaný poukázal na aktuální novinový článek, podle kterého různé školy (včetně 3. základní školy v Říčanech) činí opatření proti dovážení dětí do škol rodiči, neboť při něm dochází k ohrožení nejslabších účastníků provozu, tj. dětí.
25. Soud k důkazu provedl dvě fotografie dopravní značky prikazující u výjezdu z parkoviště Magic Hill odbočení vpravo, pořízené žalobcem z jeho vozu. Jiné dokazování soud pro nadbytečnost neprováděl. Správními akty aktuálně regulujícími provoz v předmětné lokalitě a jeho předchozími verzemi včetně žádostí o jejich vydání žalobce dle svých žalobních tvrzení hodlal prokazovat okolnosti, které nejsou pro posouzení jeho

přestupkové odpovědnosti relevantní. Není totiž rozhodující, zda a jak byla místní úprava provozu v lokalitě na základě připomínek žalobce změněna po spáchání deliktního jednání, nýbrž toliko zda byla v daný den na místě umístěna předmětná zákazová a příkazová dopravní značka, o čemž však mezi účastníky není sporu. Mapa lokality a videozáznam dopravní distorze jsou součástí správního spisu, jehož obsahem se dokazování neprovádí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008 - 117, č. 2383/2011 Sb. NSS). Ostatně žalovaný nijak nezpochyboval, že v danou dobu se na místě skutečně tvořila dopravní zácpa. Soud neprovedl ani navržené rozpočty města Říčany, neboť, jak vysvětlí níže, rozpočtování příjmů z pokut není samo o sobě důvodem zakládající nezákonnost rozhodnutí o individuálním přestupku. Ostatní fotografie založené do spisu žalobcem soud neprovedl, neboť podoba ulic, kde zákaz zastavení neplatí, je ve vztahu k meritu věci zcela irelevantní. Soud neprováděl ani navržené výslechy zasahujících policistů a ředitelky školy Magic Hill, neboť, jak již bylo řečeno, o existenci dopravní zácpy v době vyzvedávání dětí ze školy není ve věci sporu a soud o ní ostatně nijak nepochybuje. Důvod přítomnosti policistů na místě spáchání přestupku či z jejich strany žalobci sdělené důvody, proč je na místě zaveden zákaz zastavení, nejsou pro rozhodnutí soudu nikterak podstatné.

Posouzení žalobních bodů

26. Soud předesílá, že apel žalobce, aby přihlédl k jeho bezúhonnosti a řádnému plnění občanských a rodinných povinností (o čemž soud nemá sebemenší pochybnosti), uplatněný až při ústním jednání bez vazby na konkrétní námitky, soud nepovažuje za řádně a včas uplatněný žalobní bod. Krom toho uvedené skutečnosti by bylo možno teoreticky zohlednit maximálně při úvahách o mimořádném snížení výměry pokuty, avšak tomu odpovídající návrh na moderaci trestu žalobce s návrhem na zrušení napadeného rozhodnutí nespojil a proti samotné výši pokuty nebrojil.

Prekluze

27. Soud se tedy nejprve zabýval otázkou zániku odpovědnosti za přestupek uplynutím „promlčecí“ doby, která je ve skutečnosti lhůtou prekluzivní, a tak by k ní soud musel i bez námítky žalobce přihlédnout *ex offio* (podrobně viz např. rozsudek NSS ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 57/2004 - 39, č. 845/2006 Sb. NSS či ze dne 16. 4. 2010, č. j. 7 As 11/2010 - 134, č. 2122/2010 Sb. NSS).
28. Podle § 30 zákona o odpovědnosti za přestupky promlčecí doba činí 1 rok, neboť nejde o přestupek, za který by zákon stanovil sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč [podle § 125c odst. 5 písm. g) lze za daný přestupek uložit pokutu od 1 500 Kč do 2 500 Kč].
29. Podle § 31 zákona o odpovědnosti za přestupky promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku; dnem spáchání přestupku se rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán.
30. Podle § 32 odst. 2 se promlčecí doba přerušuje a) *oznámením* o zahájení řízení o přestupku, b) *vydáním* rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným, c) *vydáním* rozhodnutí o schválení dohody o narovnání; přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová. Podle odst. 3 téhož ustanovení, byla-li promlčecí doba přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 3 roky od jeho spáchání.

31. Soud při výkladu termínů *oznámení* a *vydání* vychází z názorů vyjádřených v odborné literatuře (BOHADLO, D., BROŽ, J., KADEČKA, S., PRŮCHA, P., RIGEL, F., ŠTASTNÝ, V. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018, str. 221-222), které se přiklání k tomu, že: „- *oznámením je třeba (s odkazem na § 78 odst. 2 přestupkového zákona) rozumět doručení oznámení o zahájení řízení podezřelému z přestupku nebo ústní vyhlášení takového oznámení (ale pozor: společné řízení je zahájeno doručením oznámení o zahájení řízení všem podezřelým z přestupku), - vydáním pak (s odkazem na § 71 odst. 2 spr. řádu) v zásadě předání stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí k doručení podle § 19 spr. řádu, popřípadě jiný úkon k jeho doručení, provádí-li je správní orgán sám (na písemnosti nebo poštovní zásilce se tato skutečnost vyznačí slovy: „Vypraveno dne:“), případně ústní vyhlášení rozhodnutí, pokud má účinky oznámení (§ 72 odst. 1 spr. řádu), či vyvěšení veřejné vyhlášky, je-li doručováno podle § 25 spr. řádu.*“
32. Z též publikace pak vyplývá, že „[r]ozhodnutím, jímž je obviněný uznán vinným, je přitom třeba rozumět meritorní rozhodnutí, jehož výroková část musí obsahovat náležitosti uvedené v § 93 odst. 1, případně (též) odst. 2 přestupkového zákona. Obdobně bude meritorním rozhodnutím též rozhodnutí o schválení dohody o narovnání; jeho výroková část musí přitom obsahovat náležitosti uvedené v § 93 odst. 3.“ (obdobně též JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích*. 2. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2020, str. 259).
33. Pro zachování lhůty je nezbytné, aby rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, kterým je osoba uznána vinnou ze spáchání přestupku, nabylo právní moci nejdéle do posledního dne promlčecí doby, jinak odpovědnost za přestupek zaniká a správní orgán je povinen přestupkové řízení zastavit [§ 86 odst. 1 písm. h) zákona o odpovědnosti za přestupky]. Blíže lze odkázat např. na rozsudky NSS ze dne 25. 6. 2014, č. j. 9 As 125/2013 - 43, či ze dne 20. 10. 2017, č. j. 2 As 101/2017 - 46.
34. V projednávané věci ke spáchání přestupku došlo 16. 1. 2019 a roční promlčecí doba by tedy podle § 40 odst. 1 písm. b) správního řádu skončila uplynutím dne 16. 1. 2020. Znovu však začala běžet dne 22. 2. 2019, kdy bylo žalobci doručeno oznámení o zahájení přestupkového řízení (skončila by 22. 2. 2020), a rovněž dne 2. 4. 2019, kdy bylo vypraveno první meritorní rozhodnutí správního orgánu I. stupně (skončila by 2. 4. 2020). Rozhodnutí žalovaného, kterým bylo první meritorní rozhodnutí správního orgánu správce daně zrušeno, nemělo na běh promlčecí doby žádný vliv, neboť se nejednalo o rozhodnutí, jímž by byl žalobce uznán vinným. V rámci stále otevřené promlčecí doby však bylo 20. 2. 2020 vypraveno (a rovněž nesporně i 3. 3. 2020 doručeno) druhé meritorní rozhodnutí správního orgánu I. stupně, tedy prvostupňové rozhodnutí. Tím byla promlčecí doba opět o rok prodloužena do 20. 2. 2021. Jelikož napadené rozhodnutí nabylo právní moci 12. 2. 2021, tedy jak před uplynutím naposledy prodloužené jednorocní promlčecí doby, tak před uplynutím maximální tříleté promlčecí lhůty (ta by skončila až 16. 1. 2022), je nutno uzavřít, že odpovědnost žalobce za přestupek nezanikla. Soud dodává, že nezjistil žádnou manipulaci s označením data vypravení, nicméně i pokud by uvedená rozhodnutí byla vypravena až v den, kdy byla doručena, k prekluzi by beztak nedošlo.
35. Pro úplnost pak soud doplňuje, že prekluzi nezpůsobilo ani to, že byl až po prvním (zrušujícím) rozhodnutí žalovaného upraven popis skutku oproti původnímu textu oznámení o zahájení řízení o přestupku (doplnění vytykaného stání v zákazu zastavení o odbočení mimo přikázaný směr), neboť uvedené skutkové okolnosti jsou neoddělitelně

spjatý v místě a čase (pokud by žalobce příkazáný směr jízdy respektoval, nemohl by minout dopravní značku zakazující zastavení). „O ,týž skutek‘ (...) může jít jen tam, kde i přes částečně rozdílný popis skutku v obou v úvahu přicházejících rozhodnutích je zároveň zřejmé, že jednání uvedené ve výroku jednoho z rozhodnutí bylo alespoň částečně nezbytné (kauzální) ke způsobení trestněprávně významného následku obsaženého v druhém rozhodnutí. Není-li tomu tak, nelze dovodit vznik překážky věci rozhodnuté, třebaže popis obou skutků obsahuje určité společné rysy. Totožnost skutku je zachována jak v případě, kdy některé ze skutečností pojatých původně do souhrnu skutečností charakterizujících jednání nebo následek odpadnou, tak i tehdy, když k takovému souhrnu skutečností přistoupí skutečnosti další, tvořící s původními jedno jednání, popř. následek.“ (srov. ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní řád. Komentář*. II. díl. 6. vydání, Praha: C. H. Beck, 2008, str. 1758-1759; citováno podle rozsudku NSS ze dne 13. 3. 2012, č. j. 1 As 22/2012 - 55, bodu 24 a trestní judikatury Nejvyššího soudu v něm uvedené). Částečně byla zachována totožnost jednání a zcela pak jeho následek v podobě ohrožení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu před školou Magic Hill. I právní kvalifikace jednání žalobce zůstala beze změny. Byla tedy zachována totožnost skutku (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73, č. 1546/2008 Sb. NSS, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 4. 1. 2017, sp. zn. 15 Tdo 832/2016, č. 15/2017 Sb. NS, a dále např. rozsudek NSS ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 Afs 58/2009 - 541, zejm. bod 57 a tam citovanou judikaturu).

Formální a materiální znaky přestupku

36. Soud považuje za mezi stranami nesporné, že žalobce se svým vozem v inkriminovaný den odbočil z parkoviště Magic Hill do Mánesovy ulice vlevo, ačkoliv příkazová dopravní značka při výjezdu z parkoviště příkazovala odbočení doprava. V místě, kam žalobce odbočil, následně zaparkoval, ačkoliv je v místě zákazovou dopravní značkou (kterou však žalobce nemohl minout, neboť dopravní značení nepočítá s odbočením vlevo) zastavení zakázáno, aby mohl ze školy vyzvednout děti. Žalobce se hájí tím, že příkazová dopravní značka nebyla dobře viditelná. Jádrem jeho žalobní argumentace však spočívá především v tom, že z důvodů dopravní zácpy (jejíž výskyt soud rovněž považuje za nesporný) a legitimního důvodu jeho cesty v podobě vyzvednutí dětí ze školy nebyl povinen se dopravním značením řídit, resp. jeho počínání nevykazuje znaky přestupku.
37. Podle § 4 písm. c) zákona o silničním provozu /zařazeno do hlavy II/ je při účasti na provozu na pozemních komunikacích každý povinen řídit se světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály, dopravními značkami, dopravními zařízeními a zařízeními pro provozní informace.
38. Podle §125c odst. 1 písm. k) zákona i silničním provozu se fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j) /též odstavec/, nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona.
39. Podle § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se za přestupek považuje společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin. Přestupek je vymezen jednak pozitivním způsobem (tj. přímým označením jednání za přestupek) a dále negativním vymezením (tj. nejedná se o trestný čin). Pozitivní vymezení přestupku je vyjádřeno jednak formálními znaky uvedenými přímo v zákoně a dále materiálním znakem, který vyjadřuje

míru společenské škodlivosti. Pro odpovědnost za spáchaný přestupek je nutné naplnit jak formální, tak materiální znaky přestupku.

40. V projednávané věci je evidentní, že žalobce naplnil formální znaky inkriminovaného přestupku, což vyplývá ze skutkového stavu (trasy automobilu žalobce), který je nesporný. Ze spisového materiálu plyne, že obě dopravní značky byly na místech popsaných v napadeném rozhodnutí osazeny. Žalobce netvrdil opak a sám uvedl, že správními orgány popsaný odbočovací manévr a zaparkování na Mánesově ulici odpovídá realitě.
41. Žalobce rovněž netvrdí, že by místní úprava provozu nebyla ve skutečnosti na místě v době jeho jednání stanovena. Polemizuje pouze nad její účelností či vhodností a argumentuje tím, že byla později změněna, což mu dle jeho názoru dává za pravdu. Judikaturou správních soudů však bylo již v minulosti dovozeno, že dopravní značky jsou opatřením obecné povahy, kterému svědčí presumpce správnosti, to znamená, že na dopravní značku se musí nahlížet jako na zákonnou, dokud není prokázán opak, tedy až do okamžiku, kdy k tomu příslušný orgán vysloví její nezákonnost. Pokud žalobce jako účastník silničního provozu má pochybnosti o zákonnosti uvedeného opatření obecné povahy, tedy pochybuje o platnosti zmíněného dopravního značení, pak se jedná jen o jeho soukromý názor, který mu neumožňuje stanovené pravidlo silničního provozu porušovat. K těmto závěrům dospěl Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 21. 8. 2014, č. j. 4 As 95/2014 – 40: „(...) zákazová dopravní značka č. V 12c „Zákaz zastavení“ je opatřením obecné povahy, jelikož naplňuje jeho materiální znaky. Je tudíž správním aktem, kterému svědčí presumpce správnosti. To znamená, že se na dopravní značku musí nahlížet jako na zákonnou, dokud není prokázán opak, tedy až do okamžiku, kdy k tomu příslušný orgán vysloví její nezákonnost. K tomu ovšem v době spáchání přestupku a dle obsahu správního spisu ani následně nedošlo. Z ustanovení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, jehož porušení bylo stěžovateli dáváno za vinu, jednoznačně plyne, že účastník provozu na pozemních komunikacích je povinen se řídit mimo jiné i dopravními značkami. (...). Z fotodokumentace přiložené ve spisu navíc plyne, že předmětná značka byla jasně a plně viditelná, nebyla kupř. zakrytá spadáním listů či nánosem sněhu. Stěžovatel z ní nikterak nemohl vyvodit, že by se mohlo jednat o značku, kterou by nebylo třeba respektovat. Pokud by však skutečně nějaké pochybnosti měl, jednalo by se toliko o jeho soukromý názor, který mu však neumožňuje porušovat veřejnoprávní pravidla. Ze zákona o silničním provozu, prováděcích předpisů ani z jiných právních předpisů nelze dovodit, že by účastník provozu na pozemních komunikacích sám mohl činit soudy o zákonnosti dopravní značky a na základě svého hodnocení se rozhodnout, zda se zákazem vyjádřeným danou značkou bude či nebude řídit (k tomu srov. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, ze dne 17. 10. 2007, č. j. 54 Ca 4/2007-146 nebo usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 1. 1998, sp. zn. I. ÚS 263/97, <http://nalus.usoud.cz>). K tomu lze poukázat na rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 26. 8. 2009, č. j. 1 As 57/2009-51, dle kterého se účastník silničního provozu musí řídit dopravním značením, a to i tehdy, když se mu to jeví jako nevhodné, nepohodlné či neúčelné.“
42. Ke stejnému závěru dospěly i správní orgány. Napadené rozhodnutí v tomto kontextu rovněž na str. 9 zmiňuje „rozhodnutí silničního správního úřadu o umístění předmětných značek“ a implicitně z něj vyplývá, že se ztotožnil s názorem správního orgánu I. stupně, že je takový podklad nadbytečný. Je zjevné, že jej žalovaný neobstaral a nevyhodnotil, protože skutkový stav považoval za dostatečně zjištěný a důvody umístění dopravní značky nejsou rozhodující. Řidiči jsou dle správních orgánů povinni na místě samém dopravní značení respektovat, aniž by individuálně poměřovali jednotlivé zájmy, které jsou

„ve hře“. Takové odůvodnění považuje soud za dostatečné a ztotožňuje se s ním (s výhradou dále uvedených výjimek z této jinak obecně platné povinnosti řidiče). Ze stejného důvodu ostatně sám odkazovaný správní akt nevyžádal a k důkazu neprovedl. Jakkoliv je možné, že v očích žalobce byly dopravní značky v kontextu jiných místních úprav provozu (obousměrnost Mánesovy ulice) nevhodné, třeba i proto, že se na ně při předchozích změnách „zapomnělo“ a tento stav byl posléze změněn, nic to nemění na faktu, že dne 16. 1. 2019 byly dopravní značky umístěny a účastníci silničního provozu byly povinny se jimi řídit (čemuž ostatně obousměrnost Mánesovy ulice nebránila, v tomto ohledu tedy nešlo o „reliktní“ značení, které by v kontextu ostatní místní úpravy nebylo možno dodržet). Soud také konstatuje, že strážníkem Městské policie žalobci sdělené důvody stanovení místní úpravy provozu jsou pro existenci povinnosti žalobce se jí řídit zcela bez významu.

43. Materiálním znakem přestupku je jeho společenská škodlivost, přičemž za společensky škodlivé je považováno porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem (srov. § 3 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky).
44. Účelem zákona o silničním provozu je stanovení podmínek pro zajištění bezpečného a plynulého provozu na veřejně přístupných pozemních komunikacích, přičemž k zabezpečení tohoto úkolu stanovuje zákon práva a povinnosti účastníků silničního provozu (srov. důvodovou zprávu k § 1 zákona o silničním provozu). Porušením zájmu chráněného zákonem tak je porušení podmínek pro zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu, včetně porušení povinnosti respektovat dopravní značení.
45. Jakkoliv samotným jednáním přestupce nemusí dojít k poruše na objektu deliktu, kterým je (jak vyplývá z výše uvedeného účelu zákona o silničním provozu) ochrana bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, pokud svým jednáním zvýší pravděpodobnost, že k takové poruše dojde, i tak odpovídá za přestupek ohrožovací. Podstatou ohrožovacího deliktu je, že k jeho dokonání postačuje ohrožení chráněného zájmu. Pro účely trestního práva (k němuž lze v případě správního trestání přihlídnout) jsou ohrožovací delikty definovány tak, že *„k jejich dokonání postačuje pouhé ohrožení chráněného zájmu. Jejich následek spočívá ve vyvolání situace, při níž hrozí reálné nebezpečí, a chybí jen jeden nebo několik málo aktů k tomu, aby nastala porucha, k níž vyvolaný stav směřuje“* (srov. ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník*. 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2012, str. 2768). Ohrožovací následek znamená vyvolání stavu, který představuje pro objekt přestupku (tedy pro určitý zájem společnosti chráněný zákonem) hrozbu jeho poruchy neboli stav nebezpečí. Poruchový následek pak znamená již přímý zásah objektu přestupku (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2015, č. j. 8 As 50/2015 - 39). Jinak řečeno, podstatné pro projednávanou věc je to, zda došlo k vyvolání situace, při níž hrozilo reálné nebezpečí, že zbývá pouze málo k tomu, aby došlo k poruše v podobě narušení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu.
46. Právě materiální znak ohrožovacího přestupku bývá zpravidla naplněn již naplněním znaků formálních, což ostatně potvrzuje i judikatura Nejvyššího správního soudu. K tomuto např. blíže viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2016, č. j. 1 As 237/2015 - 31, v němž se uvádí: *„[j]ednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za delikt, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak deliktu (srov. např. rozsudek ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008–45, publ. pod č. 2011/2010 Sb. NSS). Materiální znak ohrožovacího správního deliktu spočívající ve společenské škodlivosti je naplněn již samotným vytvořením potenciálně nebezpečné situace, aniž by muselo dojít ke konkrétním škodlivým důsledkům. Součástí skutkové podstaty ohrožovacích deliktů totiž není následek v podobě*

zasažení do zákonem chráněných zájmů, nýbrž postačí pouhé jejich ohrožení. Proto se trestá již samotné překročení maximální povolené rychlosti ohrožující bezpečnost okolních osob, i když zrovna není způsobena žádná nehoda.“ Obdobně k tomu uvádí též Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 9. 2016, č. j. 6 As 187/2016 - 23, že *„[v] obecné rovině bude naplnění materiálního znaku přestupku splývat s naplněním formálních znaků, a to zejména u přestupků ohrožovacích.“* K ohrožení plynulosti a bezpečnosti provozu nemusí dojít pouze v situaci, kdy je již přímo ohrožena konkrétní osoba, ale kdykoli, když se přestupce dopustí jednání v rozporu se stanovenými pravidly a nejsou přítomny okolnosti, které by vylučovaly, že se na toto jednání může pohlížet jako na jednání neporušující konkrétní zájem společnosti. Dle žalobce takové okolnosti v daném případě existovaly. Tento názor však soud nesdílí.

47. V notoricky známém rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 - 45, zdůraznil NSS nutnost zabývat se materiální stránkou přestupku (v případech při nepatrném překročení nejvyšší dovolené rychlosti), a to při existenci takové významné skutečnosti, která by vylučovala, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti. V daném případě šlo o situaci, kdy byla řidičem překročena rychlost o 2 km/h, a to několik metrů před označením *konec obce* mimo zastavěné území obce. Naproti tomu v nyní projednávané věci žalobce nikterak nepopírá, že k porušení dopravního značení došlo v rušné části obce, dokonce za situace dopravního kolapsu, při kterém bylo na místě velké množství vozů a v okolí se pohybovaly vyzvedávané školní děti.
48. Žalovaný v napadeném rozhodnutí v rámci úvahy o naplnění materiálního znaku přestupku (str. 7) uvedl jen to, že dospěl k závěru, že *„nenastaly žádné významné okolnosti jednání odvolatele, které by materiální stránku, společenskou škodlivost, přestupku natolik zeslabily, že by se v daném případě o přestupek vůbec nejednalo.“* Jedná se sice o konstatování zcela obecné, avšak správní soudy v minulosti dovodily, že tam, kde splývá materiální a formální znak přestupku, není třeba zevrubného odůvodňování, a naopak postačí i jen stručné konstatování, že je společenská škodlivost dána. Jak plyne např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 As 24/2013 - 28, správní orgány se materiální stránkou v řadě případů *výslovně* zabývat nemusí, to zejména v těch situacích, kdy je naplnění materiální stránky nepochybné a ani přestupce naplnění materiální stránky nezpochybňuje. Námitku směřující k naplnění materiálního znaku přestupku však žalobce nevznáší poprvé v žalobě. Vzhledem k tomu, že totéž žalobce uvedl již v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, měl se otázkou existence materiálního znaku přestupku podrobně zabývat především žalovaný. Ten v napadeném rozhodnutí reagoval pouze zcela obecnými argumenty o tom, že nerespektováním zákona o silničním provozu se účastníci provozu dopouštějí společensky škodlivých protiprávních činů, aniž by svá tvrzení individualizoval ve vztahu k projednávané věci, jak učinil až ve svém vyjádření k žalobě. Dle názoru soudu bylo tedy chybou, pokud žalovaný v reakci na žalobcovy námitky přímo v napadeném rozhodnutí neupřesnil, proč dané skutky představovaly nebezpečí pro jiné osoby, a pokud se žalovaný nevyjádřil alespoň elementárně např. ke specifikům dané lokality a rizikům pro ostatní účastníky provozu a zejména pak chodce. Lze tedy souhlasit se žalobcem, že se žalovaný s jeho odvolací námitkou nevypořádal zcela dostatečně.
49. I přes výše uvedené má však soud za to, že napadené rozhodnutí zatíženo vadou nepřezkoumatelnosti není. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno

(srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 76, č. 1566/2008 Sb. NSS). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro skutečnou absenci důvodů či pro nesrozumitelnost nelze rozhodnutí při sebevětší snaze meritorně přezkoumat. Není možno zapomínat na to, že účelem soudního přezkumu není lpění na formální dokonalosti správních rozhodnutí, ale účinná ochrana veřejných subjektivních práv adresátů veřejné správy. Bylo by ryzím formalismem rušit správní rozhodnutí v situaci, kdy je zcela zřejmé, že správní orgán by po odstranění vytýkané vady vydal v dalším řízení rozhodnutí se shodným výrokem.

50. Z judikatury Nejvyššího správního soudu dále plyne, že správní soud může výjimečně slevit z nároků na dodržení požadavků § 68 odst. 3 správního řádu, nalezne-li ve správním spisu dostatečnou oporu pro úvahu, že je rozhodnutí správního orgánu po právní i skutkové stránce v souladu se zákonem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006 - 36, č. 1389/2007 Sb. NSS). Tento postup je však namíste pouze v případech, kdy správní spis dává *prima facie* jednoznačnou odpověď na otázky týkající se skutkového stavu věci. Poskytuje-li totiž správní soud ochranu veřejným subjektivním právům přezkumem správního rozhodnutí, činí tak i posouzením jeho odůvodnění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010 - 53).
51. Na základě ve spisu založených podkladů dospěl soud k závěru, že v případě nerespektování obou dopravních značek lze hovořit právě o oněch „případech běžně se vyskytujících“ (srov. shora citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 237/2015 - 31), kdy jednání naplňující formální znaky přestupku zároveň naplňuje i znaky materiální. Soud poukazuje na to, že v silničním provozu platí takzvaný princip omezené důvěry, podle něhož po účastníkovi silničního provozu nelze spravedlivě požadovat, aby bez dalšího předpokládal možné porušení pravidel tohoto provozu jinými účastníky a aby tomu přizpůsobil své počínání (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2008, č. j. 5 As 32/2008 - 51, a tam citovanou judikaturu, např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 20. 10. 2004, sp. zn. 5 Tdo 1173/2004, č. 8/2005 Sb. NS, a ze dne 13. 6. 2007, sp. zn. 3 Tdo 593/2007). Žalobce svým jednáním zvýšil pravděpodobnost, že dojde k poruše v bezpečnosti provozu, ať již proto, že se ostatní řidiči či chodci (v daném případě včetně dětí v blízkosti školy, které řidič ani nemusí z vozu vidět) budou spoléhat v souladu s výše zmíněným principem na žalobcovo respektování příkázaného směru jízdy, nebo z důvodů vytvoření nečekané překážky v provozu na nedostatečně široké – jak sám žalobce uvádí – komunikaci. Tuto pravděpodobnost nesnižuje ani fakt, že jistou překážku provozu tvořilo již vozidlo Městské policie [na které se však jako vozidlo s právem přednostní jízdy v souladu s § 41 odst. 1 a odst. 2 písm. d) zákona o silničním provozu povinnost respektovat dopravní značení plně nevztahuje; ostatní vozidla mají podle odst. 7 téhož ustanovení naopak i v rozporu s místní úpravou provozu povinnost těmto vozidlům umožnit bezpečný a plynulý průjezd, a jestliže je to nutné, i zastavit vozidla na takovém místě, aby jim nepřekážela], spíše naopak, neboť každá „nepravidelnost“ v provozu zvyšuje nároky na soustředění ostatních účastníků a riziko kolize při vyhýbání zaparkovanému vozidlu se tak ještě zvyšuje. Na rozdíl od žalobcova civilního vozu jsou navíc vozidla policejní vybavena výstražnými a reflexními prvky, a tak jsou daleko lépe viditelná. Pokud jde o žalobcův argument, že nyní je na místě již parkování povoleno, dodává soud, že aktuální úprava není nikterak podstatná, neboť řidiči a chodci v době žalobcova jednání spoléhali na dodržování tehdejší úpravy. Žalobce však sám uvádí, že vozidla nyní parkují

na opačné straně Mánesovy ulice, tedy blíže ke škole, a tak je provoz nyní na rozdíl od projednávané situace řadou legálně parkujících vozů „odstíněn“ a při případném vyhýbání je riziko kolize s chodci v okolní školního parkoviště podstatně nižší.

Bezpodmínečnost povinnosti dodržovat dopravní značení a výjimky z ní

52. Místní úprava provozu (dopravní značení) zpravidla tvoří ucelený systém, který sleduje různé cíle, mezi které se řadí mimo jiné zklidnění dopravy a zavedení určitého řádu do dopravy v klidu (parkování) tak, aby byla zajištěna dostatečná průjezdnost komunikací, mimo jiné i pro mimořádné situace (průjezd vozidel integrovaného záchranného systému apod.). Vymáhání povinnosti respektovat značení tedy není, jak se zjevně domnívá žalobce, jakousi samoúčelnou svévolí správních orgánů. V hustém provozu a v blízkosti dětí nelze připustit, aby každý řidič individuálně, (byť s poukazem na své vzdělání či zkušenosti) rozhodoval, zda se bude místní úpravou provozu řídit, či zda ji poruší. Není totiž na silnici sám a jeho rozhodnutí mohou mít (a často také mají) negativní důsledky pro ostatní. Proto je provoz regulován a je nezbytné, aby tuto regulaci řidiči respektovali.
53. Soud připouští, že z této v drtivé většině případů platné zásady mohou existovat výjimky. Jednou z nich je právě absence materiálního znaku přestupku (o které by bylo možno uvažovat, pokud by k projednávané situaci došlo např. na liduprázdné ploše s vynikajícími rozhledovými podmínkami), nikoliv však v případě žalobcem uváděné pohnutky k jeho jednání – v tomto kontextu soud souhlasí s napadeným rozhodnutím, ze kterého je zjevné, že vyzvednutí dětí ze školy správní orgány nepovažují za okolnost oslabující materiální stránky přestupku.
54. Další výjimkou pak je výskyt okolnosti vylučující protiprávnost. Mohlo by jít zejména o krajní nouzi dle § 24 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky (např. stání v zákazu zastavení při vyzvednutí zraněné osoby za účelem urgentního převozu do nemocnice, nerespektování příkázaného směru jízdy při úniku před bezprostředně hrozící živelnou katastrofou atp.). Taková okolnost však nenastala a nelze za ni rozhodně považovat ani hrozící zpoždění s vyzvednutím dětí ze školy. I kdyby však bylo možno označit včasné vyzvednutí dětí ze školy za „zájem chráněný zákonem“ (srov. § 24 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky), rozhodně není jeho „ohrožení“ závažnější než nebezpečí, které žalobce svým jednáním vyvolal (srov. odst. 2 výše citovaného ustanovení). K tomu soud dodává, že pokud je vznik nebezpečné situace vysoce pravděpodobný a jednající osoba je srozuměna s tím, že tato situace nastane (úmysl nepřímý), nemůže se dovolat vyloučení protiprávnosti svého jednání, jež vedlo k odvrácení jí předtím úmyslně vyvolaného nebezpečí přímo hrozícího zájmu chráněnému zákonem, z důvodu krajní nouze (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2021, č. j. 8 As 380/2018 - 31). Z vyjádření žalobce ve správním řízení i řízení před soudem je evidentní, že si byl pravidelného výskytu kritické dopravní situace před školou Magic Hill v inkriminovaném čase vědom, přesto v danou dobu přijel až ke škole, aniž by využil jiné možnosti parkování (byť třeba i ještě vzdálenějšího, než popisují správní orgány), jiného způsobu dopravy či úpravy svého režimu tak, aby na parkoviště Magic Hill mohl přijet dříve. Pokud žalobce tato opatření neučinil (a ačkoliv soud rozumí žalobcem popsáním obtížím s pracovní dobou apod., jde koneckonců o obtíže na jeho straně, za jejichž řešení je právě on sám zodpovědný), byl jistě srozuměn s tím, že k hrozbě pozdního vyzvednutí dětí (což, jak soud opakuje, nikterak závažná hrozba není) z důvodů komplikované dopravní situace může dojít a nemůže se tedy tohoto důvodu pro své jednání dovolávat. V tomto směru tedy soud pro úplnost doplňuje odůvodnění správních orgánů.

55. Žalobce nevyvíňuje ani samotná existence dopravní zácpy. Zastaví-li řidič vozidlo z důvodů nezávislých na jeho vůli [srov. § 2 písm. p) zákona o silničním provozu], tedy proto, že nemůže pokračovat v jízdě povoleným směrem, jelikož tam je dopravní zácpa, neporušuje tím nikterak povinnost chovat se tak, aby ostatní účastníky provozu neomezil, tedy aby jim nepřekážel. Žádné ustanovení zákona o silničním provozu žalobci nepřikazuje a ani nedovoluje v takové situaci začít „improvizovat“ a pokoušet se i za cenu porušení dopravních předpisů vozidlo zaparkovat či odstavit, aby se zácpa nezhoršovala (či aby v ní řidič nemusel čekat). To by ostatně mohlo vést i k tomu, že jednotliví řidiči situaci vyhodnotí různě a přistoupí k protichůdným a nepředvídatelným krokům, což jistě v souladu se smyslem a účelem zákona o silničním provozu, kterého se žalobce dovolává, není. V tomto ohledu je dopravní situace na místě skutečně irrelevantní, jak správně uvedl k důkaznímu návrhu žalobce na provedení videozáznamu z parkoviště Magic Hill správní orgán I. stupně.

Zavinění (viditelnost dopravní značky)

56. Podle § 15 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek vyžaduje zavinění. Postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. Podle odst. 3 téhož ustanovení je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel (a) věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí, nebo (b) nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl.

57. Soud konstatuje, že ze správního spisu je umístění dopravní značky prikazující odbočení jasně patrné. Ani z fotografií předložených žalobcem spolu s žalobou nijak nelyne, že by jí nebylo vidět. Naopak, tyto fotografie přímo z žalobcova vozidla dokládají, že značka zřetelně vidět je a její smysl je jednoznačný. V dané věci není rozhodující, zda byla dopravní značka umístěna na dostatečnou rozhledovou vzdálenost dle žalobcem citovaných norem. Podstatné je, že ji lze bez problémů spatřit a žalobce tedy „měl a mohl“ [srov. cit. § 15 odst. 3 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky] vědět, že svým jednáním poruší či ohrozí chráněný zájem. Totéž pak platí ohledně zákazové značky, které by si mohl a měl být vědom, pokud by se na dané místo v Mánesově ulici dostal způsobem, který dopravní značení předvídá. Ze spisové dokumentace navíc vyplývá, že značka zákazu zastavení je umístěna i v opačném směru na obou stranách Mánesovy ulice a byla viditelná při vjezdu na parkoviště Magic Hill. Soud se proto ztotožňuje se závěrem správních orgánů o tom, že zavinění na straně žalobce bylo prokázáno v minimální požadované formě nevědomé nedbalosti, byť je toho názoru, že ve světle žalobcových vyjádření ve správním i soudním řízení by mohl obstát i případný závěr o zavinění úmyslném.

Rozpočtové určení příjmů z pokut a závěrečné poznámky

58. Skutečnost, že prostředky z vybraných pokut jsou příjmem Města Říčany, nezakládá nezákonnost napadeného rozhodnutí. Nejvyšší správní soud se obdobnou námitkou zabýval v rozsudku ze dne 23. 3. 2016, č. j. 6 As 128/2015 - 32, a uvedl k dané problematice následující: „K tvrzení stěžovatele, že skutečnost, že určená částka (pokuta) je příjmem obce, zakládá důvodnou obavu, že při rozhodování nebudou obecní úřady postupovat nestranně, uvádí Nejvyšší správní soud následující. Situace, kdy orgán územního samosprávného celku rozhoduje v oblasti přenesené působnosti ve věcech, na kterých může mít zájem, není ničím

výjimečným. Zajisté se pak nejedná o konstrukci protiústavní. V usnesení ze dne 20. 11. 2012, č. j. 1 As 89/2010 – 119, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu uvedl, že „[r]ozhoduje-li orgán územního samosprávného celku ve správním řízení ve věci, která se týká zájmu tohoto územního samosprávného celku, je důvodem pochyb o nepodjatosti úřední osoby dle § 14 odst. 1 správního řádu její zaměstnanecký poměr k územnímu samosprávnému celku tehdy, je-li z povahy věci či jiných okolností patrné podezření, že v důsledku tohoto zaměstnaneckého poměru by mohl být její postoj k věci ovlivněn i jinými než zákonnými hledisky.“ Je tedy zřejmé, že v konkrétních případech mohou existovat okolnosti nasvědčující o podjatosti úřední osoby (skutečnost, že vybrané pokuty jsou příjmem obce, však takovou okolností sama o sobě není). To je však vždy nutné posuzovat v konkrétním případě a tak je poté zachována nestrannost rozhodování. V nynějším případě stěžovatel podjatost úředních osob nenamítal.“

59. Ani v nynějším případě žalobce podjatost úředních osob výslovně nenamítal a žádné zvláštní okolnosti, které by o ní svědčily, z jeho podání ani spisového materiálu nevyplývají. Rozpočtové určení příjmů z pokut na úseku bezpečnosti a plynulosti silničního provozu je stanoveno §125e odst. 2 zákona o silničním provozu nezávisle na vůli správních orgánů a jejich uvedení do příslušných rozpočtových rubrik (odhad očekávaných příjmů) je obcím uloženo právní úpravou, kterou se řídí hospodaření územně samosprávných celků (srov. § 7 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů). Ze samotné povahy institutu rozpočtu je zjevné, že obec musí predikovat příjmy, včetně očekávaných příjmů z pokut. To nikterak neznamená, že by byly úřední osoby zavázány tento rozpočet „naplňovat“ či byly na objemu uložených pokut hmotně zainteresované. Ačkoliv z žalobcových náznaků v žalobě lze odhadovat, že je přesvědčen o opaku, nic takového nebylo prokázáno (ba ani prokazováno) a také soud neshledal žádné znaky „zneužití práva“ či „šikany“, o kterých se nejasně žalobce zmiňoval.
60. Závěrem soud uvádí, že vnímá žalobcovu frustraci z dopravní situace v Říčanech, stavu místní úpravy provozu a činnosti správních orgánů či veřejné moci obecně. V aktuální věci se však projednává pouze žalobcovo přestupkové jednání, které rozhodně nemůže být cestou k nápravě věcí veřejných. Domáhá-li se žalobce zásad demokratického právního státu, odpovídá soud, že je právě jeho projevem, stíhá-li veřejná moc nedodržování zákonů, což je ostatně jedna ze základních funkcí státu. Není-li žalobce se zákony či správními akty spokojen, může se předepsanou cestou zasadit o jejich zrušení či změnu, k čemuž mu ostatně právní řád konkrétně v případě místní úpravy silničního provozu nabízí efektivní nástroje.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

61. Soud žádný z žalobních bodů neshledal důvodným. Jelikož nezjistil ani žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, byla žaloba zamítnuta (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
62. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení nevznikly žádné náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 17. září 2021

JUDr. Bc. Kryštof Horn, v. r.
samosoudce